

Uchwała SO-3/0952/44/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu
z dnia 26 listopada 2024 r.

w sprawie wyrażenia opinii o projekcie budżetu Gminy Godziesze Wielkie na 2025 rok

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu, wyznaczony zarządzeniem Nr 16/2023 Prezesa Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu z dnia 4 września 2023 r. (ze zm.), w osobach:

Przewodnicząca: Dorota Wierzbicka,
Członkowie: Małgorzata Łuczak,
 Agnieszka Ząbczyńska,

działając na podstawie art. 13 pkt 3 i art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1325, z późn. zm.), w związku z art. 238 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, z późn. zm.), o przedłożonym przez Wójta Gminy Godziesze Wielkie projekcie uchwały budżetowej Gminy Godziesze Wielkie na 2025 rok wyraża

opinię pozytywną
z uwagą w punkcie II.12. i II.13. uzasadnienia.

U z a s a d n i e n i e

I.

Projekt uchwały budżetowej przedłożony został przez Wójta Gminy Godziesze Wielkie w dniu 8 listopada 2024 r. Wraz z projektem przedłożone zostało uzasadnienie do uchwały oraz materiały informacyjne. Szczegółowość projektu, załączniki oraz uzasadnienie załączone do projektu odpowiadają wymogom określonym uchwałą Nr XXXIX/197/10 Rady Gminy Godziesze Wielkie z dnia 30 czerwca 2010 r. w sprawie trybu prac nad projektem uchwały budżetowej Gminy Godziesze Wielkie.

II.

1. W projekcie uchwały budżetowej na rok 2025 zostały ustalone:
 - a) dochody w wysokości 70.155.148,00 zł, w tym:
 - dochody bieżące w kwocie 64.712.457,58 zł,
 - dochody majątkowe w kwocie 5.442.690,42 zł,
 - b) wydatki w wysokości 79.983.390,00 zł, w tym:
 - wydatki bieżące w kwocie 59.709.035,20 zł,
 - wydatki majątkowe w kwocie 20.274.354,80 zł.Deficyt budżetu wynosi 9.828.242,00 zł i zgodnie z brzmieniem § 4 projektu uchwały budżetowej zostanie sfinansowany: wolnymi środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy w kwocie 2.135.858,00 zł oraz przelewami z rachunków lokat z lat ubiegłych w kwocie 7.692.384,00 zł.
2. Proponowane w projekcie budżetu dochody bieżące są wyższe niż planowane wydatki bieżące, a więc został spełniony wymóg art. 242 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.
3. Zgodnie z § 5 projektu uchwały i załącznikiem Nr 6 do projektu uchwały pn.: „Przychody i rozchody budżetu w 2025 r.” zaplanowano:
 - a) łączne przychody w kwocie 10.928.242,00 zł, w tym z tytułu:
 - wolnych środków, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy (§ 950) w kwocie 2.985.540,00 zł,
 - spłat pożyczek i kredytów udzielonych ze środków publicznych (§ 951) w kwocie 250.318,00 zł,

- przelewów z rachunków lokat z lat ubiegłych (§ 954) w kwocie 7.692.384,00 zł,
- b) łączne rozchody w kwocie 1.100.000,00 zł, w tym z tytułu:
 - wcześniejszej spłaty istniejącego długu jednostek samorządu terytorialnego (§ 965) w kwocie 500.000,00 zł,
 - udzielonych pożyczek i kredytów (§ 991) w kwocie 100.000,00 zł,
 - spłat otrzymanych krajowych pożyczek i kredytów (§ 992) w kwocie 500.000,00 zł.

Na podstawie bilansu z wykonania budżetu Jednostki sporządzonego na dzień 31 grudnia 2023 r., sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie za okres od początku roku do dnia 30 września roku 2024 oraz uchwały budżetowej na rok 2024 (po zmianach) Skład Orzekający ustalił, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina Godziesze Wielkie posiada do dyspozycji wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w wysokości pozwalającej na zaangażowanie w budżecie roku 2025 kwoty 3.964.514,00 zł pod warunkiem, że nie zostaną one do końca roku zaangażowane w budżecie roku 2024.

Z analizy uchwały budżetowej na 2024 rok (po zmianach wprowadzonych uchwałą Nr VII/54/2024 z dnia 29 października 2024 r.) wynika, że na dzień wydania niniejszej opinii Gmina posiada do dyspozycji środki w wysokości 7.692.384,00 zł, zaplanowane w budżecie roku 2024 po stronie rozchodów w § 994 /Przelewy na rachunki lokat/, które planuje zaangażować w budżecie na rok 2025. Na wyżej wymienioną kwotę składają się środki na: wkład własny na realizację zadań „Dbamy o czystość wód rzeki Proсны Etap I i Etap II” w kwocie 772.508,00 zł i „Rozświetlamy Gminę Godziesze Wielkie” w kwocie 205.960,00 zł, usuwanie wyrobów zawierających azbest w kwocie 154.000,00 zł, na realizację zadań „Rozbudowa i przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Saczyn” w kwocie 4.069.794,41 zł i „Budowa kompleksu sportowego „Orlik” na terenie Gminnego Ośrodka Sportu i Rekreacji „Szwacin” w kwocie 1.431.550,00 zł oraz wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych w kwocie 1.058.571,00 zł niezaplanowane na wydatki w roku 2024.

4. Z analizy danych zawartych w projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok oraz w projekcie uchwały w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Godziesze Wielkie na lata 2025 – 2032 wynika, że w 2025 roku i w latach następnych spełniona będzie relacja, o której mowa w art. 243 ustawy o finansach publicznych, co jest warunkiem koniecznym uchwalenia budżetu.
5. Zakres unormowań zawartych w projekcie uchwały budżetowej odpowiada wymogom ustawy o finansach publicznych, a w szczególności art. 212 i 215 cyt. ustawy.
6. Kwoty zaplanowanych w wydatkach budżetu rezerw, tj. rezerwy ogólnej i rezerw celowych mieszczą się w granicach określonych w przepisie art. 222 ust. 1 i 3 ustawy o finansach publicznych, a rezerwa celowa na realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego mieści się w limicie określonym w art. 26 ust. 4 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2023 poz. 122, z późn. zm.).
7. Zaplanowano wydatki do poniesienia w ramach funduszu sołeckiego, zgodnie z § 8 projektu i załącznikiem Nr 8.
Rada Gminy Godziesze Wielkie uchwałą Nr XL/221/2014 z dnia 31 marca 2014 roku wyraziła zgodę na wyodrębnienie w budżecie Gminy środków stanowiących fundusz sołecki.
8. Dochody i wydatki zaplanowane zostały w pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. W dochodach i wydatkach budżetowych wyodrębniono dochody i wydatki: bieżące oraz majątkowe. Zatem spełniony został wymóg określony w art. 235 i art. 236 ustawy o finansach publicznych.
9. Planowane w projekcie budżetu na 2025 rok wydatki zapewniają realizację przedsięwzięć ujętych w projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej dla roku 2025, co spełnia wymóg art. 231 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.
10. Analiza załącznika nr 2 pn. „Plan wydatków Gminy Godziesze Wielkie na 2025 rok” oraz załącznika nr 7 pn. „Dotacje udzielone z budżetu Gminy Godziesze Wielkie w 2025 roku” do projektu uchwały budżetowej wykazała, że w rozdziałach: 60004 /Lokalny transport zbiorowy/ zaplanowano wydatki z

tytułu dotacji celowej na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań bieżących (§ 2710) w łącznej kwocie 92.550,00 zł, w rozdziale 60014 /Drogi publiczne powiatowe/ i 60016 /Drogi publiczne gminne/ zaplanowano wydatki z tytułu dotacji celowej na pomoc finansową między jednostkami samorządu terytorialnego na dofinansowanie własnych zadań inwestycyjnych i zakupów inwestycyjnych w łącznej kwocie 3.250.000,00 zł. Skład Orzekający przypomina o konieczności podjęcia stosownych uchwał przed przekazaniem środków na powyższe cele.

11. Zakres zaproponowanych upoważnień, jakie organ stanowiący ma udzielić organowi wykonawczemu, nie budzi zastrzeżeń za wyjątkiem upoważnienia w § 15 ust. 1 projektu uchwały budżetowej.
12. W § 14 projektu uchwały budżetowej ustalono „*limit zobowiązań z tytułu zaciąganych krótkoterminowych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych w kwocie 1.000.000,00 zł, w tym na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetowego w kwocie 1.000.000,00 zł.*”.

Skład Orzekający wskazuje na brzmienie art. 212 ust. 1 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym *uchwała budżetowa określa limit zobowiązań z tytułu zaciąganych kredytów i pożyczek oraz emitowanych papierów wartościowych, o których mowa w art. 89 ust. 1 i art. 90.*

Limit ten winien odnosić się do wszystkich planowanych w budżecie zobowiązań zwrotnych, zarówno długoterminowych (ujętych w przychodach budżetu, na etapie projektu budżetu na 2025 rok ten rodzaj przychodów nie jest planowany), jak i krótkoterminowych (wskazanych w postanowieniach uchwały w części dotyczącej upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu). Natomiast art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych wskazuje cele zaciągania kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Skład Orzekający wskazuje także, że określając limit zobowiązań zbędny jest zapis „*oraz emitowanych papierów wartościowych*”, bowiem Jednostka nie planuje przychodów zwrotnych w § 931 /Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych/.

W związku z powyższym Skład Orzekający formułuje uwagę.

13. W § 15 ust. 1 projektu uchwały budżetowej zawarto upoważnienie dla Wójta Gminy Godziesze Wielkie do „*zaciągania kredytów i pożyczek, o których mowa w art. 89 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych na pokrycie występującego w ciągu roku budżetowego przejściowego deficytu budżetu do wysokości 1 000 000,00 zł*”.

Skład Orzekający zauważa, że w projekcie budżetu na 2025 rok (załącznik nr 6) nie planuje się przychodów zwrotnych w §§: 903 /Przychody z zaciągniętych pożyczek na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej/, 931 /Przychody ze sprzedaży innych papierów wartościowych/, 952 /Przychody z zaciągniętych pożyczek i kredytów na rynku krajowym/.

Zgodnie z brzmieniem przepisu art. 89 ust. 1 ustawy o finansach publicznych jednostki samorządu terytorialnego mogą zaciągać kredyty i pożyczki oraz emitować papiery wartościowe na:

- 1) pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 2) finansowanie planowanego deficytu budżetu jednostki samorządu terytorialnego;
- 3) spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz zaciągniętych pożyczek i kredytów;
- 4) wyprzedzające finansowanie działań finansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Ponadto Skład Orzekający wskazuje, że zgodnie z brzmieniem art. 213 ustawy o finansach publicznych „*W uchwale budżetowej nie zamieszcza się przepisów niezwiązanych z wykonywaniem budżetu jednostki samorządu terytorialnego.*”.

W związku z powyższym przytoczone wyżej upoważnienie, dla którego podstawą jest przepis art. 89 ust. 1 pkt 1, dla Wójta winno mieć następującą treść: „*zaciągania zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 1 000 000,00 zł.*”.

W związku z powyższym Skład Orzekający formułuje uwagę.

14. W postanowieniach projektu uchwały oraz/lub w załącznikach wyodrębniono dochody i wydatki związane ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu wynikającymi z odrębnych ustaw, w tym:
- wydatki związane z realizacją gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz wydatki związane z gminnym programem przeciwdziałania narkomanii zaplanowano w kwocie równej planowanym wpływom z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych oraz dochodom z opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml,
 - prognozowane dochody z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, zgodnie z przepisami ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w całości przeznaczone zostały na wydatki związane z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi,
 - w postanowieniach projektu uchwały oraz w załączniku nr 11 pn. „Plan dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w 2025 roku”, wyodrębniono środki z Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych oraz z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, na realizację zadań inwestycyjnych i wydatki z nich finansowane,
 - do projektu uchwały budżetowej dołączono plan dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminom ustawami, plan dochodów z tytułu opłat i kar za korzystanie ze środowiska oraz wydatków nimi finansowanych na zadania z zakresu ochrony środowiska.

III.

Inne uwagi:

1. W projekcie uchwały budżetowej na 2025 rok wystąpił błąd w numeracji załączników, tj. załącznik nr 10 został wywołany dwa razy tj. jako „Plan dochodów i wydatków związanych z gromadzeniem środków z opłat i kar za korzystanie ze środowiska gminy Godziesze Wielkie w 2025 roku” (zgodnie z treścią normatywną projektu uchwały budżetowej) oraz jako „Plan dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań w ramach Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 w 2025 roku” (załącznik ten, zgodnie z treścią projektu uchwały, winien mieć numer Nr 11).
2. W załączniku Nr 1 do projektu uchwały budżetowej „Plan dochodów Gminy Godziesze Wielkie na 2025 rok” w dziale 750, rozdziale 75095 zaplanowano dochody w § 200 i § 620 z czwartą cyfrą „7” w łącznej kwocie 439.580,00 zł, natomiast w załączniku Nr 2 do projektu uchwały „Plan wydatków Gminy Godziesze Wielkie na 2025 rok” wydatki we wskazanym rozdziale w paragrafach 430, 470, 606 z czwartą cyfrą „7” zaplanowano w łącznej kwocie 439.580,43 zł. Taka sama „groszowa” różnica wystąpiła pomiędzy dochodami a wydatkami zaplanowanymi z czwartą cyfrą „9”.
3. W załączniku Nr 8 do projektu „Plan wydatków na przedsięwzięcia realizowane w ramach Funduszu Sołeckiego w 2025 roku” w zestawieniu wydatków wg klasyfikacji w dziale 921, rozdziale 92105, § 4210 wykazano kwotę 44.435,49 zł oraz w rozdziale 92195, § 4210 - kwotę 24.536,58 zł. Natomiast z obliczeń rachunkowych wynikają odpowiednio kwoty: 45.935,49 zł i 23.036,58 zł. Ogółem plan wydatków funduszu sołeckiego jest zgodny (wystąpiło przesunięcie o kwotę 1.500,00 zł między rozdziałami 92105 i 92195).

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający orzekł jak w sentencji.

Przewodnicząca

Składu Orzekającego

/-/ Dorota Wierzbicka

Pouczenie: Od uchwały Składu Orzekającego służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby
Obrachunkowej w Poznaniu, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.